

9. SINIF 2.ÜNİTE - GEÇMİŞİN İNŞA SÜRECİNDE TARİH - YAZILI SENARYOSU - 4

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. İnsanoğlunun eski çağlardan beri araç-gereç yapmasının gerekçeleri nelerdir? Açıklayınız.

İnsanlığın tarihinde bilinen en eski çağ, Yontma taş (Eskitaş çağı) (M.Ö. 2.500.000–10.000) olarak adlandırılır. Güç koşullar altında yaşamak zorunda kalan insanoğlunun elinde araç olarak yalnızca yontulmuş taş vardı; ancak, zaman içinde biriken gözlemlerinden yararlanarak taşa çeşitli biçimler verdi; avladığı hayvanların derisinden giysi, kemiğinden alet yaptı; etle beslendi. Ateşi keşfettikten sonra doğaya egemen olmaya başlayan insan, çevresini gözlemleyerek elde ettiği bilgiler üzerinde düşünmeye başladı ve düşündüklerini başkalarına aktardı, yani dili buldu Yontma taş devrinden önce, insan mağralarda barınıyordu. Kürklü hayvanların postlarını giyiyor, bitki ve ağaçların sebze ve meyvelerini çiğ olarak yiyordu. Bu güç koşullar, insanı, aklını ve içgüdüsünü kullanmayı zorunlu kıldı.

2. “Tarım Devrimi” nin insanoğlunun ekonomik yaşamı üzerine etkilerine dört örnek veriniz.

İnsanlar, çıkardıkları tohumları ekerek tarım devrimini başlattı. Tarım devriminin etkisiyle yerleşik hayata geçen insanlar alet kullanımıyla başlayan birikimlerini kurdukları medeniyetlerle nesilden nesile aktardı. Bu birikim sayesinde insanlık tarihinde büyük devrimler, icatlar ve yenilikler birbirini takip etti.

Tarım Devrimiyle; artı ürün, üretenden daha fazla bir nüfusu barındırmada, dağıtımında ve kaydedilmesinde sosyal tabakalanmaya neden olmakta, ardından da kentleşme ortaya çıkmaktadır. Sulamanın gelişmesi, gelişmiş bürokratik kontrolü beraberinde getirmiş, bu da kentsel karakterin idari yapısını oluşturmuştur

3. Günümüzde İngiltere British Museum’da sergilenen, MÖ 2600’de yapılmış, bir Sümer savaşını betimleyen ve kutu süslemesi olan Ur Standardı’ndan hareketle Sümer ordusuyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz? Ulaşamadığınız yargıların sonundaki kutucuğu ‘X’ ile işaretleyiniz.

Sümerler, ordularında savaş arabası kullanmışlardır.

Ordunun içerisinde hayvan gücünden yararlanılmıştır.

Piyade askerleri orduda görev almıştır.

Sümer kralları ordularına komuta etmemiştir.

4. İlk Çağ’da Asya Hun Devleti’nin dünya askeri teşkilatına katkılarını açıklayınız.

MÖ 209-174 yılları arasında hükümdarlık yapan Asya Hun Devleti Hükümdarı Mete Han “onlu sisteme” göre ilk düzenli askeri teşkilatı kurmuştur. Bu tarih Türk Kara Kuvvetlerinin kuruluş tarihi kabul edilir.

Onlu sistem daha sonra kurulacak diğer Türk devletleri ve dünyadaki diğer devletler tarafından da örnek alınarak günümüze ulaşmıştır.

5. Dünya tarihinde ilk düzenli orduyu oluşturan uygarlığın adını yazınız.

Akadlar

6. Hitit ordusunun başat unsurları piyadeler ve savaş arabalı askerlerdir. Piyadeler, savaş arabalı askerlere nispetle daha kalabalıktır. Piyadelerin temel birliği, hür erkekler arasından askerî mesleğe girenler ve imparatorluğun çeşitli bölgelerinden askere kaydedilenlerden oluşmuştur. Savaşlarda asıl vurucu unsurlardan olan piyadeler aynı zamanda sınırlardaki kalelerin güvenliğini sağlamak ve isyanları bastırmakla görevlidir. Hitit askerleri savaş aleti olarak pala ve baltanın yanı sıra açık arazilerde nizami saldırıya imkân tanıyan uzun mızraklar kullanmıştır. Hitit ordusunda kullanılan silahlar bronzdan imal edilmiştir. Hitit ordusu, düşman kuvvetlerine savaş arabalarıyla saldırarak onları zayıflattıktan sonra esas darbeyi piyadelerle indirmiştir. Hititler günümüzde Suriye sınırlarında kalan Kadeş şehrini Mısır'a karşı savunmuş ve savaştan bir süre sonra iki büyük devlet arasındaki ilk barış antlaşması olan Kadeş Antlaşması'nı imzalamıştır.

Verilen bilgiye göre Hitit ordusuyla ilgili aşağıdaki ulaşılabildiğiniz yargıların sonundaki kutucuğu 'X' ile işaretleyiniz.

Orduda süvari birlikler yer almamıştır.

Farklı uygarlıklarla savaşılmış ve diplomatik ilişkiler kurulmuştur.

Ordu hem iç hem de dış güvenliğin sağlanmasında görev almıştır.

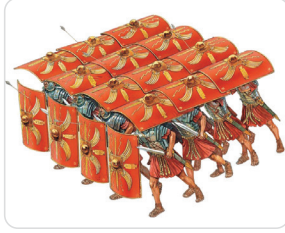
Madenlerden ordu için silah üretmişlerdir.

Askerlerin sayısı komşu devletlerinkinden fazla olmuştur.

7. Aşağıdaki görsellerdeki askerler hangi İlk Çağ uygarlığına aittir? Yazınız.

Roma İmparatorluğu

8. İç Asya'da İlk Çağ'da yaşayan Türk devlet ve topluluklarının savaşlarda uyguladığı taktikler hakkında bilgi veriniz.

Turan Taktiği (Hilal Taktiği):

Sahte geri çekilme (ricat) ve pusudan oluşan bu taktikle düşman birlikleri çember içine alınarak imha edilmiştir.

9. • 1892'de Londra'da onun adına bir kulüp kurulmuştur.
• İslam dünyasında Hakîm unvanı verilen; Harezmi, Biruni, İbn-i Sina ve el-Heysem gibi çok yönlü İslam bilginlerinden birisidir.
• Melikşah Gözlem Evi'nde 18 yıl görev yapmış, Melikşah'ın isteği ile yeni bir takvim hazırlamış ve güneş yılını 365 gün olarak belirlemiştir.

Yukarıda bazı bilgiler verilen bilim insanı kimdir? Yazınız.

Ömer Hayyam

10. Konargöçer yaşamın İlk Çağ'da kurulan Türk devletlerinin hukuk sistemine etkilerini açıklayınız.

Töre, ilk Türk devletlerinde toplumsal düzeni sağlayan sözlü hukuk kurallarıdır.

Yöneticilerle yönetilenler arasındaki görev ve sorumlulukların belirlenmesi açısından adına tüz denilen bir tür sözlü anlaşma da mevcuttu. İlk Türklerde ağır suçlar ölümlü cezalandırılır. Düzenli bir hapisane oluşturulmadığı için hafif suçlar 10-20 gün kısa hapisle sonuçlanmıştır.